

**NADER ONDERZOEK
BESCHERMDE
SOORTEN
HEMMENSESTRAAT 7
RANDWIJK**





NADER ONDERZOEK BESCHERMDE SOORTEN HEMMENSESTRAAT 7 RANDWIJK

Kenmerk: 20250381/rap01
Versie: Definitief
Datum: 04-12-2025

Auteur:
Projectleider:
Veldwerk:

Kwaliteitscontrole:
Opdrachtgever:

Provincie Gelderland
Markt 11
6811 CG Arnhem

De inhoud van deze rapportage is aantoonbaar gecontroleerd en vrijgegeven.

© ATKB voor natuur en leefomgeving. Gebruik en overname van gegevens alleen toegestaan met volledige bronvermelding.
Foto's: ATKB, tenzij anders vermeld

ATKB ASSEN
STATIONSSTRAAT 29C
9401 KW ASSEN

ATKB MIDDELHARNIS
PRINS BERNHARDLAAN 147
3241 TA MIDDELHARNIS

ATKB WAARDENBURG
KOEWESTRAAT 7
4181 CD WAARDENBURG

ATKB ZOETERMEER
LOUIS BRAILLELAAN 100
2719 EK ZOETERMEER

ATKB WAGENINGEN
AGRO BUSINESS PARK 9
6708 PV WAGENINGEN

KVK 27 1771 40
BTW NL 8076 36 757B01
IBAN NL53 RABO 0160177529

INHOUD

1.	Inleiding		1
1.1	Aanleiding	1	
1.2	Doel	1	
1.3	Leeswijzer	1	
2.	Plangebied en initiatief		2
2.1	Ligging en beschrijving plangebied	2	
2.2	Voorgenomen ontwikkeling	5	
3.	Methode		6
3.1	Bronnenonderzoek	6	
3.2	Veldonderzoek	6	
4.	Resultaten		9
4.1	Vleermuizen	9	
4.2	Huismus	10	
4.3	Steenuil	12	
4.4	Overige aangetroffen soorten	13	
4.5	Samenvatting	13	
5.	Effectenanalyse aanwezige soorten		14
5.1	Vleermuizen	15	
5.2	Huismus	16	
5.3	Steenuil	16	
5.4	Overige broedvogels	16	
6.	Conclusie en vervolgstappen		17
6.1	Conclusie	17	
6.2	Vervolgstappen	17	
7.	Literatuur		18

I. INLEIDING

I.1 AANLEIDING

De Provincie Gelderland heeft het voornemen om twee opstallen en een schuur aan de Hemmensestraat 7 te Randwijk te slopen.

Voor het planvoornemen is een quickscan Omgevingswet (Ow) uitgevoerd om de aanwezigheid van beschermde soorten in beeld te brengen (zie ATKB-rapport met kenmerk 20250243/rap01, 3 maart 2025). Uit de quickscan is gebleken dat het plangebied geschikt is als nestplaats en essentieel leefgebied voor steenuil en huismus en verblijfplaats voor vleermuizen.

De genoemde soorten zijn beschermd onder de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. De verbodsbepalingen voor deze beschermde soorten zijn opgenomen in 11.37 van het Bal (vogelrichtlijn) en artikel 11.46 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) (Habitatrichtlijn) van de Ow. Als gevolg van de werkzaamheden kunnen schadelijke handelingen optreden waarbij verbodsbepalingen uit de Ow overtreden worden.

Tijdens het nader onderzoek naar beschermde soorten is onderzocht welke soorten en met welke aantallen deze soorten in het gebied voorkomen en welke functie(s) (o.a. nest- en/of verblijfplaatsen, kwetterplekken, foerageergebied) het plangebied heeft voor deze soorten.

I.2 DOEL

Dit rapport heeft tot doel om inzichtelijk te maken of en op welke wijze het plangebied gebruikt wordt door steenuil, huismus en vleermuizen. Dit is essentieel om uitspraken te doen over de effecten van de sloop op populaties van de beschermde soorten en de eventueel te nemen maatregelen. Ook geeft het antwoord op de vraag of het indienen van een omgevingsvergunningsaanvraag flora- en fauna-activiteit bij de provincie noodzakelijk is.

I.3 LEESWIJZER

In Hoofdstuk 2 wordt het plangebied beschreven. Ook de door de initiatiefnemer voorgenomen werkzaamheden worden hier benoemd. Hoofdstuk 3 gaat in op de methode van het nader onderzoek en in Hoofdstuk 4 worden de resultaten besproken. In Hoofdstuk 5 worden de effecten van de voorgenomen werkzaamheden op de soorten die gebruikmaken van het plangebied bepaald. Hier worden ook maatregelen voorgesteld om zorgvuldig te handelen ten aanzien van beschermde soorten. Ook wordt beargumenteerd of een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit Ow noodzakelijk is voor het uitvoeren van de werkzaamheden. In Hoofdstuk 6 staan de conclusies en wordt een overzicht gegeven van de te nemen vervolgstappen. Tot slot is een literatuurlijst opgenomen in Hoofdstuk 7.

2. PLANGEBIED EN INITIATIEF

2.1 LIGGING EN BESCHRIJVING PLANGEBIED

Het plangebied betreft twee stallen en een schuur gelegen aan de Hemmensestraat 7 in Randwijk, gemeente Overbetuwe, provincie Gelderland (zie Figuur 1). Deze gebouwen maken onderdeel uit van een boerderij met op hetzelfde perceel nog een tweetal grote stallen, een woonhuis en een tweede schuur/stal. Het oppervlak van het plangebied betreft ongeveer 3.000 m². Het bouwjaar van de twee te slopen stallen is 1978. Dit is hetzelfde bouwjaar als de woning en de kleine schuur nabij de zuidwesthoek van de te slopen stallen. De twee andere grote schuren zijn gebouwd in 2000, de stal tussen de woning en de te slopen stallen in 2012 en die aan de oostkant in 2021. De twee te slopen stallen betreffen voormalige stallen voor kippen en zijn enkele jaren geleden uit gebruik genomen. De twee stallen zijn met elkaar verbonden door een tussengebouw waar een kleine kantine en verschillende machines en systemen voor de stallen aanwezig zijn. De te slopen schuren zijn nog in gebruik voor kluswerk en opslag.

Het plangebied ligt in het agrarisch cultuurlandschap van het rivierengebied, met aan de noordzijde de Neder-Rijn, even ten westen het Lingekanaal, ten zuiden de Linge en ten oosten de bebouwde kom van Randwijk. De directe omgeving van het plangebied bestaat uit agrarische percelen, weilanden, bomenrijen, enkele bomenclusters, een natuurlijk ingericht stuk aan de oostkant van het perceel, andere vrijstaande landelijke bebouwing, waaronder een aantal boerderijen, kwekerijen van groente en kamer- en tuinplanten en een houthandel. Direct rondom het perceel waarbinnen het plangebied valt liggen enkele agrarische percelen.



Figuur 1. Globale ligging plangebied (rood omlijnd). Bron: PDOK

Bebouwing

In het vervolg van deze rapportage zal naar de 3 te slopen gebouwen worden verwezen als schuur, stal 1 (westelijke stal), stal 2 (oostelijke stal) en eventueel het 'tussengebouw' indien relevant. Het tussengebouw betreft de bebouwing die stal 1 en 2 met elkaar verbindt.

De opbouw van zowel de schuur, de stallen als het tussengebouw zijn erg vergelijkbaar, zie Figuur 2. Het betreft een bakstenen buitenmuur, een binnenmuur van beton, met tussen de binnen- en buitenmuur waarschijnlijk een smalle spouw, isolatieplaten aan de binnenzijde tegen de daken aan waarbij de gaten en kieren met een soort vulschuim (mogelijk pur) zijn opgevuld. De dakopbouw is bij alle te slopen gebouwen gemaakt van hout met daar bovenop golfplaten daken van asbest. Het dak steekt bij de schuur iets over aan de lange zijdes, met daaronder een dakgoot. Aan de kopse kanten is het dak gelijk aan de buitenmuur. Bij de twee stallen heeft het asbest dak een overhang van enkele decimeters en is geen dakgoot aanwezig. De overhang is zowel aan de lange zijdes als de kopse kant aanwezig. De nok van de daken is afgedekt met een speciale nokafdekking, waarvan het type materiaal niet bekend is. Aan de lange zijdes is onder de dakoverhang een houten opbouw aanwezig die enkele decimeters van de buitenmuur afstaat. De daar over de gehele lengte van de stallen aanwezige opening is afgesloten met een soort kippengaas. Er zijn geen open stootvoegen aanwezig. Waarschijnlijk wordt de aanwezige spouwmuur geventileerd aan de bovenzijde. Voor zover bekend is de spouwmuur niet geïsoleerd. De benodigde isolatie voor het houden van de kippen is aan de binnenzijde van de stallen aangebracht.



Figuur 2. Weergave van delen van het plangebied. Linksboven: te slopen stallen vanaf zuidoosthoek. Rechtsboven: doorgang tussen schuur en stal 1. Linksonder: schuur. Rechtsonder: noordwesthoek van plangebied met stal 1. Bron: rapportage Quickscan.

Groen

In het plangebied is weinig groen aanwezig. De bodembedekking betreft voornamelijk betonplaten en klinkers. Enkel langs de perceelsloot en tussen stallen 1 en 2 en stal 2 en de nieuwe stallen is de bodem bedekt met gras en enkele kruiden. Het wordt regelmatig gemaaid en betreft algemeen voorkomende grassoorten die goed gedijen op verstoorde en voedselrijke grond die regelmatig wordt onderhouden. Tussen de stallen zijn enkele stukken bedekt met schijnaardbei. Tegen de zuidzijde van de schuur staan enkele aangeplante tuinplanten, waaronder een aantal hortensia's. Ook is een rooster voor klimplanten aanwezig. Op de perceelsgrens aan de zuidzijde staat een rij grotere Essen. Deze rij loopt vanaf de doorgaande weg tot aan stal 2. Deze bomen zullen



Figuur 3. Weergave van groene delen in het plangebied. Linksboven: perceelsloot aan noordzijde. Rechtsboven: onderhouden vegetatie tussen stal 1 en 2. Linksonder: perceel gezien vanaf oostelijke grens. Rechtsonder: plangebied gezien vanaf doorgaande weg met oprit en laan van essen. Bron: rapportage Quicksan.

bij de geplande werkzaamheden blijven staan. Er zijn in de bomen die nabij de te slopen schuur en stallen staan geen opvallende holtes of kieren waargenomen. Ook zijn er in deze bomen geen opvallende nesten waargenomen. In één van deze bomen, ter hoogte van de stallen, is een torenvalkkast geplaatst. Er zijn geen sporen van gebruik van deze kast. Ook de eigenaren geven aan dat de kast niet in gebruik is. Vanaf deze rij bomen richting het oosten staan vervolgens een beukenhaag van 1,5 meter hoog. Tussen stal 1 en 2 staat wat opschot van Es van enkele jaren oud tegen de beide buitenmuren aan. Achter op het perceel, voorbij de 2 nieuwgebouwde stallen aan de oostkant, is een groen perceel ingericht met als doel het aantrekken van vlinders en andere insecten en het creëren van leefgebied voor soorten als egel en verschillende vogelsoorten. Het betreft een extensief beheerd perceel met grasachtige vegetatie, verschillende hagen met onder andere inheemse doornige struiken, een deels ingerichte takkenril en enkele fruitbomen. Dit groene perceel ligt op een kleine 100 meter van de meest nabijge te slopen stal (stal 2). Aan de wegkant van het perceel, tussen de woning en de doorgaande weg in, is een paardenwei aanwezig en de voortuin van de woning. In dit deel staan enkele grotere bomen. In één van deze bomen is een steenuilenkast aanwezig die de afgelopen jaren ook in gebruik is geweest door een paartje steenuil, waarbij het laatst geregistreerde gebruik in het broedseizoen 2023 was. In een boom naast de boom met uilenkast is ook een middelgroot nest waargenomen. Op het perceel, bij de woning, is een nieuwe paardenstal gebouwd en is een buitenpaardenbak aanwezig en een opslag voor paardenmest. Dit blijft allemaal bestaan in de huidige vorm. Figuur 3 geeft een weergave van de groene delen van het plangebied.

Bodembedekking

Een groot deel van het plangebied is verhard met betonplaten en klinkers. Daarnaast is er een opslagplaats van met name bouwmaterialen en bouwafval aanwezig langs de westkant van stal 1.

Water

Aan de noordzijde wordt het perceel, en ook het plangebied, begrensd door een perceelsloot van ongeveer 1,5 meter breed. Het betreft een kort begroeide steile oever en ondiepe watergang, ongeveer 30 cm water, met vrij

kale bodem. Er is geen beschoeiing aanwezig en het water stroomt niet tot nauwelijks. Op het water drijft redelijk wat 'drab' wat een indicatie geeft dat het vrij voedselrijke omstandigheden zijn.



Figuur 4. Weergaven van de opslag van bouwafval en bouwmaterialen tegen stal 1 (links) en noordelijke perceelsloot (rechts).
Bron: rapportage Quicksan.

2.2 VOorgenomen Ontwikkeling

Aanlegfase

De plannen betreffen het slopen van de schuur, de 2 stallen en het tussengebouw tussen de stallen. Er zal geen groen worden verwijderd anders dan de aanwezige grasachtige vegetatie rondom de stallen en de enkele struiken die tegen de schuur aangroeien. De voorlopige planning is om de werkzaamheden in 2026 aan te vangen.

Gebruiksfase

De exacte invulling van het plangebied na afloop van de sloopwerkzaamheden is niet geheel bekend. Navraag bij de eigenaar geeft aan dat er geen bebouwing voor terugkomt. Er zijn in het verleden al twee nieuwe stallen geplaatst ter vervanging van de te slopen stallen, dus nieuwbouw van stallen is niet nodig.

3. METHODE

3.1 BRONNENONDERZOEK

Uit de quickscan blijkt dat het plangebied geschikt is als nestplaats voor huismus en steenuil, als leefgebied voor steenuil, als kwetter- en schuilplaats voor huismus en als zomer-, kraam-, paar- en winterverblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuizen.

3.2 VELDONDERZOEK

Tijdens het veldonderzoek is het plangebied (zoals beschreven in Hoofdstuk 2) onderzocht. Hierbij is ook een zone van minimaal 200 meter rondom het plangebied als omgevingscheck meegenomen in het onderzoek. De omgevingscheck is uitgevoerd door tijdens de onderzoeksrondes ook de nabije omgeving te beoordelen op geschiktheid voor de relevante beschermde soorten en door te kijken naar hoe de omgeving zich verhoudt tot het plangebied. Een omgevingscheck is nodig om in een eventueel benodigde ontheffingsaanvraag te kunnen onderbouwen wat de geschiktheid van de omgeving voor de beschermde soorten is. De resultaten worden in Hoofdstuk 4 per soort(groep) besproken

3.2.1 VLEERMUIZEN

Algemeen

Het vleermuisonderzoek is uitgevoerd aan de hand van het landelijk vastgestelde protocol voor vleermuisonderzoek (versie maart 2025). Dit is een door de Zoogdiervereniging, het bevoegd gezag en het Netwerk Groene Bureaus (NGB) – waar ATKB als lid bij is aangesloten – goedgekeurde methodiek. Het vleermuisprotocol geeft aan dat er meerdere onderzoeksrondes nodig zijn om de verschillende functies van het gebied voor vleermuizen in kaart te brengen. In overeenstemming met het protocol zijn de bezoeken uitgevoerd in de vleermuisactieve periode tussen april en oktober.

Met behulp van een batdetector¹ van het type Pettersson D240x en zichtwaarnemingen is onderzoek gedaan naar verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen. Gekoppeld aan de batdetector zijn met behulp van een opnameapparaat (TASCAM DR-05X) opnames gemaakt van in het veld moeilijk te determineren soorten. De geluiden zijn achteraf met behulp van het programma Bat Explorer geanalyseerd. Ook is met behulp van een warmtebeeldcamera gekeken naar activiteit van vleermuizen. Hiermee kunnen paarverblijven handig bepaald worden, maar ook zwermgedrag is hiermee makkelijker vast te stellen.

Alle veldbezoeken zijn uitgevoerd onder voor de onderzochte vleermuissoorten geschikte weersomstandigheden (zie Tabel 1). Tijdens het invallen van de duisternis (zonsondergang) en in de vroege ochtend (zonsopgang) is met behulp van de batdetector gepost op verschillende strategische locaties, zodat in- en uitvliegende vleermuizen goed konden worden waargenomen.

¹ Een batdetector zet de voor mensen onhoorbare geluiden van vleermuizen om in hoorbare geluiden. Aan de hand van frequentie en ritme van de geluiden is het mogelijk om de vleermuissoorten te onderscheiden.

Verblijfplaatsen

Voor het project zijn 5 onderzoeksronden uitgevoerd in de periode 15 mei tot 1 oktober:

- drie veldbezoeken van 2 uur in de periode 15 mei t/m 15 juli om kraam- en zomerverblijfplaatsen te onderzoeken, waarvan:
 - twee rondes vanaf zonsondergang;
 - één ronde vanaf 2 uur en 15 minuten voor zonsopkomst tot zonsopkomst.
- twee veldbezoeken van 2 uur in de periode van 15 augustus t/m 1 oktober om paar- en winterverblijfplaatsen te onderzoeken, waarvan:
 - één ronde vanaf één uur na zonsondergang;
 - één ronde rond middernacht.

De onderzoeken in de zomer- en kraamperiode zijn met vier ervaren ecologen uitgevoerd. Dit voorziet in een minimale dekking van 75% van het onderzoeksgebied. In de paarperiode is het onderzoek uitgevoerd door twee ervaren ecologen. In de paarperiode blijven paarroepende vleermuizen langer cirkelen bij hun verblijfplaats, waardoor twee ervaren ecologen voor dit type onderzoek volstaan. De data van de veldbezoeken en de bijbehorende weeromstandigheden zijn weergegeven in Tabel 1.

Tabel 1 Overzicht van het veldonderzoek naar vleermuizen en de omstandigheden waaronder dit is uitgevoerd

Datum	Aantal personen	Zon op/onder	Starttijd	Eindtijd	Temp. (°C)	Windrichting en -kracht (Bft)	Weer en bewolking
19-05-2025	4	21:29	21:29	23:35	18	2 NO	Droog en helder
19-06-2025	4	05:16	03:00	05:16	16	1 NO	Droog en helder
25-06-2025	4	22:01	22:01	00:01	23	2 N	Droog en helder
18-08-2025	2	20:55	22:53	01:00	19	2 NO	Droog en helder
08-09-2025	2	20:08	21:09	23:09	18	2 O	Droog en half bewolkt

3.2.2 HUISMUS

Het onderzoek naar huismussen is uitgevoerd volgens het Kennisdocument Huismus (BIJ12, versie 2.1, februari 2023). In overeenstemming met het kennisdocument zijn binnen het plangebied twee ochtendrondes uitgevoerd in de periode van 1 april t/m 15 mei met een tussenperiode van tien dagen. De veldbezoeken zijn uitgevoerd door één ervaren ecooloog en vonden plaats onder gunstige weersomstandigheden (geen regen, geen kou, maximale windsterkte van 4 bft). Daarbij zijn het plangebied en de omgeving geobserveerd en is gelet op aanwezigheid van broedende huismussen in en nabij het plangebied. De waargenomen zingende mannetjes en de aanwezigheid van paartjes en/of nestbouw zijn genoteerd.

Tijdens het veldbezoek zijn de te slopen gebouwen (en overige bebouwing in het plangebied) geobserveerd en is gelet op nestindicatie van de huismus en andere broedvogels. Nestindicaties zijn baltsende of zingende mannetjes, in- of uitvliegen in openingen van het gebouw (bijvoorbeeld onder dakpannen, nissen, etc.) of het aanleveren van nestmateriaal en/of voedsel. Tijdens de veldbezoeken is gebruik gemaakt van een verrekijker en fototoestel. Ook is de functionele leefomgeving van de broedvogels beoordeeld aan de hand van de aanwezige terreinkenmerken, zoals dicht opgaand groen, foerageerplekken, slaapplekken, drinkplaatsen en stofbaden.

Uit de quickscan is gebleken dat potentiële beschermde functies, zoals rustplaatsen in struiken, foerageerplekken, zandbaden en drinkplaatsen, aanwezig zijn binnen het plangebied. Deze onderdelen van het habitat zijn daarom ook opgenomen in het onderzoek.

Tabel 2 geeft een overzicht van de dagen waarop de onderzoeksrondes zijn uitgevoerd en de weersomstandigheden.

Tabel 2 Overzicht van het veldonderzoek naar huismussen en de omstandigheden waaronder dit is uitgevoerd

Datum	Aantal personen	Zon op/onder	Starttijd	Eindtijd	Temp. (°C)	Windrichting en -kracht (Bft)	Weer en bewolking
03-04-2025	1	07:07	9:14	11:14	12	3 O	Droog en onbewolkt
09-05-2025	1	05:53	8:15	10:15	12	2 NO	Droog en onbewolkt

3.2.3 STEENUIL

Het onderzoek naar steenuil is uitgevoerd in overeenstemming met het Kennisdocument Steenuil (BIJ12, versie 1.0, juli 2017) en het soortinventarisatieprotocol van het Netwerk Groene Bureaus (versie juli 2017). Het nader onderzoek naar steenuil is uitgevoerd door één ervaren ecooloog en heeft plaatsgevonden in de periode van 1 februari t/m 30 april. In totaal zijn vier bezoeken gebracht, waarvan drie avondbezoeken van twee uur tussen een half uur na zonsondergang en middernacht en één bezoek van twee uur overdag. Het bezoek dat overdag heeft plaatsgevonden, was gericht op het vinden van sporen als braakballen, mestsporen en/of dieren op het nest. Dit bezoek is tijdens de quickscan al uitgevoerd. Ook is er tijdens de huismusrondes gelet op dergelijke sporen. Tussen het eerste en het laatste veldbezoek is een minimale tussenperiode van één maand gehanteerd. Bij de nachtelijke bezoeken is de baltsroep van steenuil afgespeeld. Steenuilen reageren op dit geluid, waardoor eventueel aanwezige individuen makkelijker te lokaliseren zijn. Ook is gebruikgemaakt van een warmtebeeldcamera om steenuilen in de nacht waar te nemen.

Tabel 3 geeft een overzicht van de dagen waarop de onderzoeksrondes zijn uitgevoerd en de omstandigheden.

Tabel 3 Overzicht van het veldonderzoek naar steenuilen en de omstandigheden waaronder dit is uitgevoerd

Datum	Aantal personen	Zon op/onder	Starttijd	Eindtijd	Temp. (°C)	Windrichting en -kracht (Bft)	Weer en bewolking
20-02-2025*	1	N.v.t.	Onb.	Onb.	11	2 N	Droog, licht bewolkt
11-03-2025	1	18:34	18:45	21:04	6	2 NW	Droog en half bewolkt
01-04-2025	1	20:11	20:34	22:50	11	2 NO	Droog en onbewolkt
25-04-2025	1	20:51	21:19	23:22	10	1 NO	Droog en onbewolkt

*Veldbezoek Quickscan

4. RESULTATEN

In dit hoofdstuk worden de resultaten van het uitgevoerde onderzoek naar steenuil, huismus en vleermuizen besproken, waarbij wordt ingegaan op de functies van het gebied voor deze soort(groep)en. Per onderzochte soort(groep) is een verdeling gemaakt in functies binnen het plangebied en functies in de omgeving van het plangebied.

4.1 VLEERMUIZEN

4.1.1 PLANGEBIED

Verblijfplaatsen

Er is één verblijfplaats van gewone dwergvleermuis aangetroffen, in het verbindende deel tussen de twee schuren (Figuur 5). Hier is een uitvliegende vleermuis waargenomen tijdens het paaronderzoek op 8 september. Ook zijn hier op 19 mei twee aantikkende/zwermende exemplaren waargenomen. Het is daardoor aannemelijk dat de verblijfplaats afwisselend wordt gebruikt.

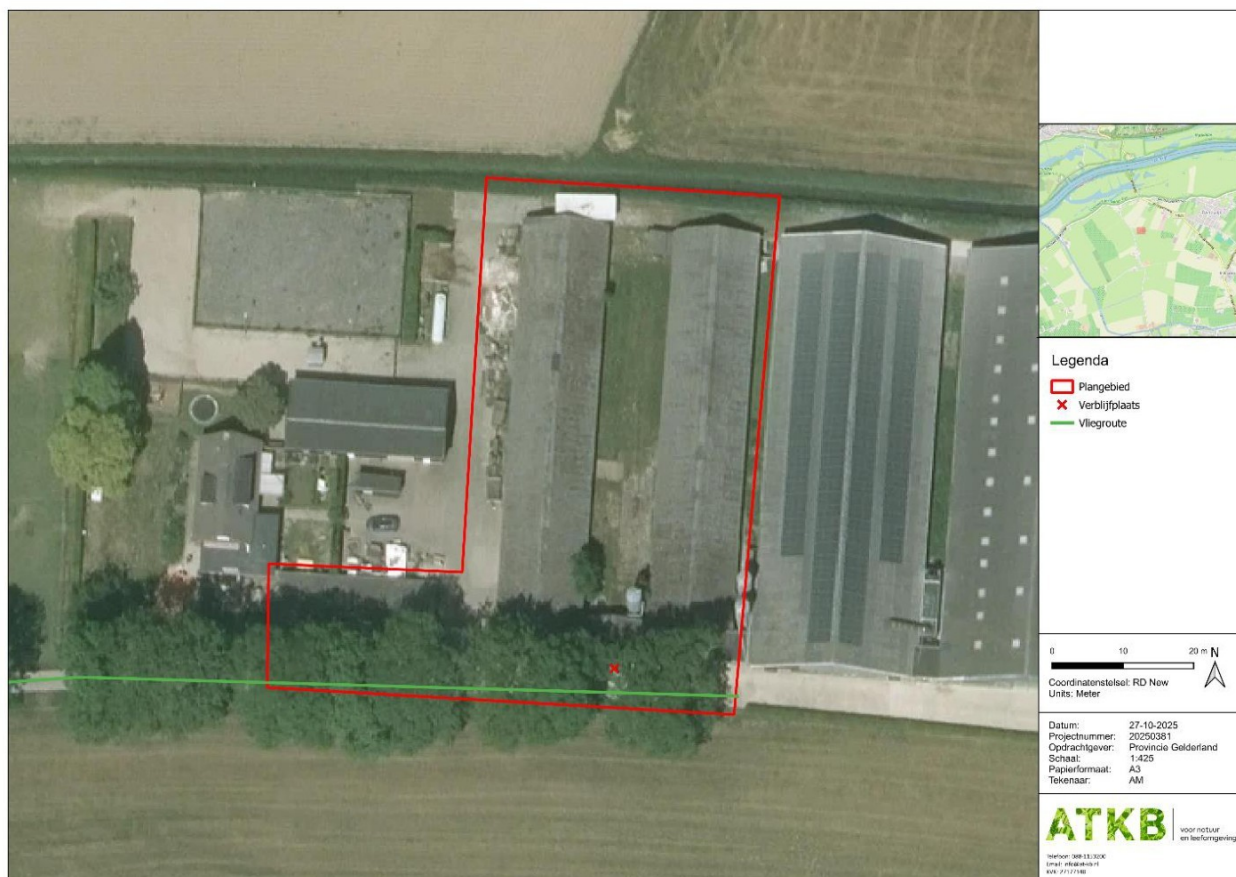
Vliegroutes

Uit de quickscan kwam naar voren dat er geen essentiële vliegroutes te verwachten zijn. Wel zijn bij alle bezoeken meerdere passerende gewone dwergvleermuizen en laatvliegers waargenomen langs de bomenrij aan de zuidzijde van het plangebied. Gezien er echter maar één verblijfplaats in het plangebied aanwezig is en de bomenrij aan de oostzijde niet aansluit op andere lijnvormige elementen, is deze route niet essentieel. De bomenrij blijft ook onaangetast bij de werkzaamheden.

In Figuur 5 worden de vliegroutes binnen het plangebied weergegeven.

Foerageergebied

Er zijn gedurende alle rondes foeragerende vleermuizen waargenomen in en rond het plangebied. Het gaat om verschillende soorten, hoofdzakelijk gewone dwergvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis. De rosse vleermuizen waren voornamelijk kortstondig en op grotere hoogte aanwezig. Zoals in de quickscan ook aangegeven is, bestaat het plangebied uit een boerenerf, waarvan in de omgeving veel vergelijkbare locaties aanwezig zijn. Daardoor betreft het plangebied geen essentieel foerageergebied.



Figuur 5. Locaties aangetroffen verblijfplaatsen en vliegroutes van vleermuizen in en nabij het onderzoeksgebied

4.1.2 OMGEVING PLANGEBIED

Er zijn geen verblijfplaatsen of vliegroutes aangetroffen in de omgeving. Wel zijn rondom het plangebied foeragerende dieren aangetroffen. Het gebruik van de omgeving door vleermuizen is vergelijkbaar met het gebruik van het plangebied zelf.

4.2 HUISMUS

4.2.1 PLANGEBIED

Tijdens het veldonderzoek zijn geen nesten, schuilplaatsen of andere (essentiële) onderdelen van het leefgebied van de huismus aangetroffen binnen het plangebied.

4.2.2 OMGEVING PLANGEBIED

Aanwezigheid nesten

Elders op het erf zijn een aantal nesten van huismus vastgesteld. Deze bevinden zich in de meest oostelijke schuur op het terrein. Het exacte aantal nesten is niet duidelijk. De schatting is dat het om tussen de 5 en 10 nesten gaat. Er is sprake van een kleine lokale populatie van huismus.

Overige elementen van de functionele leefomgeving

In de directe omgeving van het plangebied zijn veel schuil- en rustplaatsen aanwezig voor huismus. Ook zijn er veel foerageermogelijkheden. Deze bevinden zich ten oosten van het plangebied, in een gedeelte van het kavel met veel struweel (Figuur 6). Ook zijn er een aantal plekken om te zandbaden en te drinken aanwezig.



Figuur 6. Nesten en essentieel leefgebied van de huismus ten opzichte van plangebied.

4.3 STEENUIL

4.3.1 PLANGEBIED

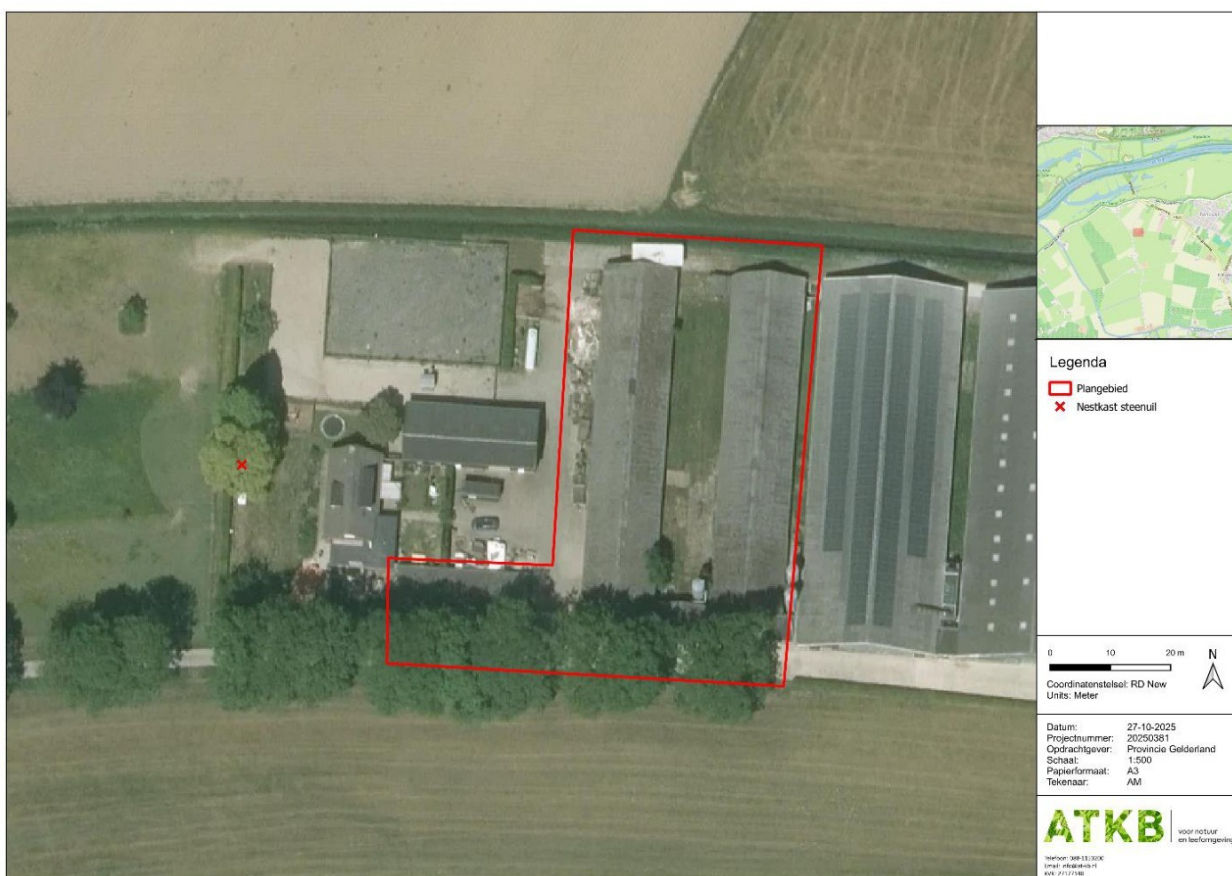
Binnen het plangebied zijn geen nesten van steenuil aangetroffen. Wel zijn met enige regelmaat steenuilen waargenomen rondom de te slopen schuren. Er is maar één keer een steenuil zittend op een van de schuren waargenomen. Er zijn bij meerdere rondes waarnemingen van steenuil gedaan in het kavel met veel struweel aan de oostkant van het erf. Dit betreft waarschijnlijk een essentieel foerageergebied gezien de structuur en afwisseling.



Figuur 7. Steenuil op schuur, 25-04-2025

4.3.2 OMGEVING PLANGEBIED

Zoals tijdens de quickscan al bekend was, is op het erf een nestkast van steenuil aanwezig (Figuur 8). Tijdens alle nachtrondes is hier een koppel steenuil waargenomen.



Figuur 8. Nestkast steenuil ten opzichte van plangebied.

4.4 OVERIGE AANGETROFFEN SOORTEN

Naast de onderzochte soorten zijn in en rond het plangebied nog enkele andere soorten aangetroffen. Tijdens beide huismusrondes zijn zingende witte kwikstaarten waargenomen. Waarschijnlijk bevindt zich één nest in dezelfde schuur als de huismusnesten, en één nest in de westelijke te slopen schuur. Nesten van witte kwikstaart zijn alleen beschermd op het moment dat ze in gebruik zijn.

Verder zijn jagende exemplaren van kerkuil, buizerd en sperwer waargenomen tijdens verschillende rondes, en zijn er een aantal hazen aanwezig in de velden rondom het plangebied. Deze soorten hebben geen beschermde functies binnen het plangebied. De zorgplicht is wel van toepassing.

4.5 SAMENVATTING

Tabel 4 geeft een samenvatting van de aangetroffen relevante soorten en de (essentiële) functies voor deze soorten binnen het plangebied.

Tabel 4 Samenvatting aangetroffen nesten/verblijfplaatsen en andere essentiële functies van het plangebied.

Aanwezige beschermde soort i.h.k.v. de aanvraag	Essentiële functie(s) van het plangebied voor de soort	Aantal
Gewone dwergvleermuis	Zomer-, paar- en winterverblijfplaats in spouw.	1
Huismus	Schuil- en foerageerplaatsen in struweel	N.v.t.
	Nesten in schuur	5 – 10
Steenuil	Nestplaats	1

5. EFFECTENANALYSE AANWEZIGE SOORTEN

In dit hoofdstuk wordt een effecteninschatting gedaan van het plan op de aanwezige beschermde soorten in het plangebied.

Er wordt in deze effectenanalyse getoetst of het planvoornemen (mogelijk) schadelijke handelingen bevat, waarbij een of meer van de volgende verbodsbepalingen worden overtreden.

Voor Habitatrichtlijnsoorten (gewone dwergvleermuis) wordt getoetst aan de verbodsbepalingen:

- het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, met uitzondering van de soorten, bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen (artikel 11.46 lid 1a).
- het is verboden dieren als bedoeld in artikel 11.46 lid 1a opzettelijk te verstoren (artikel 11.46 lid 1b).
- het is verboden eieren van dieren als bedoeld in artikel 11.46 lid 1a in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen (artikel 11.46 lid 1c).
- het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in artikel 11.46 lid 1a te beschadigen of te vernielen (artikel 11.46 lid 1d).
- het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen (artikel 11.46 lid 1e).

Voor Vogelrichtlijnsoorten (huismus, steenuil) wordt getoetst aan de verbodsbepalingen:

- het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen (artikel 11.37 Bal lid 1a);
- het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in lid 1a te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen (artikel 11.37 Bal lid 1b);
- het is verboden eieren van vogels als bedoeld in artikel 11.37 Bal lid 1a te rapen en deze onder zich te hebben (artikel 11.37 Bal lid 1c);
- het is verboden vogels als bedoeld in artikel 11.37 Bal lid 1a opzettelijk te storen (artikel 11.37 Bal lid 1d).
- het verbod, bedoeld in artikel 11.37 Bal lid 1d, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort (artikel 11.37 Bal lid 3).

Hieronder wordt per soort(groep) beschreven welke effecten als schadelijke handelingen worden beschouwd in het kader van de Ow en wat de te nemen vervolgstappen zijn.

5.1 VLEERMUIZEN

5.1.1 VERBLIJFPLAATSEN

Effecten

Binnen het plangebied is één paarverblijfplaats aangetroffen die naar verwachting ook in gebruik is als zomer- en winterverblijfplaats van een of enkele individuen. Door de werkzaamheden zal deze verloren gaan en treedt verstoring op. Deze werkzaamheden vallen onder schadelijke handelingen waarbij artikel 11.46 Bal lid 1b en lid 1d van de Ow overtreden worden.

Vervolgstappen

Omdat er door de werkzaamheden een verblijfplaats verloren gaat en verstoring kan optreden, die aangemerkt zijn als schadelijke handelingen onder de Ow, moet een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit Ow worden aangevraagd. De provincie Gelderland is hiervoor het bevoegd gezag.

5.1.2 Vliegroutes

Effecten

Tijdelijke effecten op vleermuizen kunnen optreden als tijdens de werkzaamheden bouwlampen worden gebruikt. De langsvliegende vleermuizen (met name myotissoorten zijn zeer lichtgevoelig) ondervinden tijdelijke effecten als met bouwverlichting wordt gewerkt.

Het tijdelijk of permanent ongeschikt raken van een vliegroute is een schadelijke handeling in het kader van de Ow, waarbij artikel 11.46 Bal lid 1b van de Ow wordt overtreden.

Vervolgstappen

Als in de vleermuisactieve periode (april t/m oktober) gebruik wordt gemaakt van aanvullende nachtelijke verlichting kunnen vleermuizen worden verstoord. Deze verstoring wordt voorkomen door geen verlichting te plaatsen. Indien dat noodzakelijk is voor de werkzaamheden, dient vleermuisvriendelijke (bijvoorbeeld amberkleurige) verlichting te worden gebruikt. Tevens is het belangrijk om armaturen naar beneden te richten om lichtverstrooiing naar groenstructuren en omliggende bebouwing te voorkomen.

5.1.3 FOERAGEERGEBIED

Effecten

Een tijdelijk effect dat op vleermuizen kan optreden, is verstoring tijdens het foerageren als gevolg van lichtuitstraling van bouwverlichting. Gebruik van bouwverlichting heeft alleen versturende effecten binnen de vleermuisactieve periode van maart t/m oktober.

Het tijdelijk of permanent ongeschikt raken van foerageergebied is een schadelijke handeling in het kader van de Ow, waarbij artikel 11.46 Bal lid 1b van de Ow wordt overtreden.

Vervolgstappen

Als in de vleermuisactieve periode (maart t/m oktober) bij daglicht wordt gewerkt, worden vleermuizen niet verstoord en zijn er geen vervolgstappen nodig. Buiten de vleermuisactieve periode bestaan geen beperkingen met betrekking tot het gebruik van tijdelijke verlichting tijdens de werkzaamheden.

5.2 HUISMUS

Effecten

Rond het plangebied zijn meerdere nestlocaties van huismussen aanwezig. Door de sloop kunnen deze nestplaatsen tijdelijk worden verstoord, waardoor mogelijk een broedgeval mislukt. Dit is een schadelijke handeling, waarbij artikel 11.37 Bal lid 1b en lid 1d van de Ow worden overtreden.

Vervolgstappen

Omdat er door de werkzaamheden verstoring van nesten kan optreden, moeten er maatregelen worden genomen om dit te voorkomen. Door de werkzaamheden buiten het broedseizoen van huismus (maart tot augustus) uit te voeren, wordt verstoring voorkomen. Indien dit niet mogelijk is, moet een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit Ow worden aangevraagd. De provincie Gelderland is hiervoor het bevoegd gezag.

5.3 STEENUIL

Effecten

Rond het plangebied is een nestlocatie van steenuil aanwezig. Door de sloop kan dit nest worden verstoord, waardoor mogelijk een broedgeval mislukt. Dit is een schadelijke handeling, waarbij artikel 11.37 Bal lid 1b en lid 1d van de Ow worden overtreden.

Vervolgstappen

Omdat er door de werkzaamheden verstoring van nesten kan optreden, moeten er maatregelen worden genomen om dit te voorkomen. Door de werkzaamheden buiten het broedseizoen van steenuil (april tot juni) uit te voeren, wordt verstoring voorkomen. Indien dit niet mogelijk is, moet een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit Ow worden aangevraagd. De provincie Gelderland is hiervoor het bevoegd gezag.

5.4 OVERIGE BROEDVOGELS

Effecten

Er is in elk geval één nest van witte kwikstaart aangetroffen in het plangebied. Waarschijnlijk wordt het gehele terrein in het broedseizoen door meerdere algemene broedvogels gebruikt. Door de sloop kunnen deze nesten worden verstoord en/of vernietigd. Dit is een schadelijke handeling, waarbij artikel 11.37 Bal lid 1b en lid 1d van de Ow worden overtreden.

Vervolgstappen

Omdat er door de werkzaamheden verstoring van nesten kan optreden, moeten er maatregelen worden genomen om dit te voorkomen. Door de werkzaamheden buiten het reguliere broedseizoen (maart tot september) uit te voeren, wordt verstoring voorkomen. Indien dit niet mogelijk is, moet een broedvogelcontrole worden uitgevoerd (waarbij geen nesten mogen worden aangetroffen) voor de werkzaamheden van start kunnen.

6. CONCLUSIE EN VERVOLGSTAPPEN

6.1 CONCLUSIE

Binnen het plangebied is één verblijfplaats van gewone dwergvleermuis aangetroffen. In de directe omgeving zijn daarnaast nog een aantal huismusnesten aangetroffen, en een nest van steenuil. Doordat deze functies binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden aangetroffen zijn, treden er schadelijke handelingen in het kader van de Ow op. Hierbij worden artikel 11.37 Bal lid 1b en lid 1d en artikel 11.46 Bal lid 1b van de Ow overtreden. Doordat voor bovengenoemde functies en soort(groep)en schadelijke handelingen plaatsvinden, zijn er vervolgstappen en mogelijk een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit Ow noodzakelijk. De benodigde vervolgstappen zijn opgenomen in paragraaf 6.2.

6.1.1 AANGETROFFEN BESCHERMDE SOORTEN

De volgende beschermde functies zijn in het plangebied aanwezig en de voorgenomen werkzaamheden bevatten (mogelijk) schadelijke handelingen in het kader van de Ow voor deze functies:

- Verdwijnen verblijfplaats gewone dwergvleermuis, overtreding artikel 11.46 Bal lid 1b van de Ow;
- Verstoring nesten huismus, overtreding artikel 11.37 Bal lid 1b en lid 1d;
- Verstoring nest steenuil, overtreding artikel 11.37 Bal lid 1b en lid 1d;
- Verstoring algemene broedvogels, overtreding artikel 11.37 Bal lid 1b en lid 1d.

Doordat voor bovengenoemde functies en soort(groep)en schadelijke handelingen plaatsvinden, zijn er vervolgstappen en mogelijk een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit Ow noodzakelijk. De benodigde vervolgstappen zijn opgenomen in paragraaf 6.2.

6.2 VERVOLGSTAPPEN

In Tabel 5 is opgenomen voor welke soorten een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit Ow aangevraagd moet worden of hoe schadelijke handelingen in het kader van de Ow voorkomen kunnen worden met het treffen van voorzorgsmaatregelen.

Tabel 5 Overzicht te nemen vervolgstappen

Aangetroffen beschermde soort per functie	Benodigde vervolgstappen
Gewone dwergvleermuis (verblijfplaats)	Vergunning flora- en faunactiviteit
Huismus	Werken buiten broedseizoen
Steenuil	Werken buiten broedseizoen
Algemene broedvogels	Werken buiten broedseizoen, anders broedvogelcontrole.

Voor een omgevingsvergunningsaanvraag flora- en fauna-activiteit is een activiteitenplan nodig waarin wordt beschreven welke maatregelen worden genomen om de schadelijke effecten op beschermde soorten zoveel mogelijk te voorkomen. Aan een omgevingsvergunning zijn veelal voorschriften verbonden, zoals het maken van een ecologisch werkprotocol, het uitvoeren van voldoende mitigerende maatregelen, het onder ecologische begeleiding uitvoeren van werkzaamheden en het bijhouden van een ecologisch logboek.

7. LITERATUUR

Quicksan Omgevingswet Hemmensestraat 7 Randwijk, ATKB, 2025

Kennisdocument Huismus, versie 2.1, BIJ12, 2023.

Kennisdocument Steenuil, versie 1.0, BIJ12, juli 2017.

Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming (versie nov 2023), Netwerk Groene Bureaus, werkgroep 'Standaarden en protocollen'. 2023.

<https://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/soortinventarisatieprotocollen/protocollen-vis-amfibie-reptiel-vogel>

Vleermuisprotocol 2021. Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en Gegevensautoriteit Natuur, Vleermuisprotocol 2021 (www.gegevensautoriteitnatuur.nl) en www.netwerkgroenebureaus.nl).

